

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр-кт Берестейський, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Департаменти (управління) освіти і
науки обласних, Київської міської
державних (військово-цивільних)
адміністрацій

Заклади загальної середньої освіти

Про встановлення доплати відповідно до
постанови Кабінету Міністрів України
від 08.11.2024 № 1286

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 08.11.2024 № 1286 «Деякі питання оплати праці педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1515) педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти державної і комунальної форми власності встановлено **щомісячну доплату за роботу в несприятливих умовах праці** (далі – доплата):

з 1 січня 2025 р. - у розмірі 1300 гривень;

з 1 вересня 2025 р. та до кінця календарного року, в якому припинено або скасовано воєнний стан, - у розмірі 2600 гривень.

Розмір доплати педагогічному працівнику визначається **пропорційно до обсягу навчального навантаження та/або обсягу педагогічної роботи**, що виконується педагогічним працівником.

Педагогічним працівникам, які за основним місцем роботи у закладі загальної середньої освіти **за основною посадою мають навчальне навантаження менше ставки або виконують обсяг педагогічної роботи менше ставки**, доплата встановлюється у розмірах, встановлених у цьому пункті, **незалежно** від обсягу навчального навантаження та/або обсягу педагогічної роботи, що виконується педагогічним працівником.

Отже, зазначена доплата встановлюється педагогічним працівникам **закладів загальної середньої освіти усіх типів**: початкові школи, гімназії, ліцеї, зокрема й спеціалізованої освіти, спеціальні школи, навчально-реабілітаційні центри, включно із структурними підрозділами таких закладів (пансіон, дошкільний підрозділ, позашкільний тощо).

МОН № 1/24704-24 від 31.12.2024

Підписав: Завгородній Дмитро Володимирович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000F1AB3200CD69BF00
Дійсний: з 07.08.2023 13:01:04 по 07.08.2025 13:01:04

Зазначена доплата встановлюється *усім педагогічним працівникам*, які працюють як за основною посадою в закладі загальної середньої освіти, так і за сумісництвом (робота у вільний від основної роботи час), а також тим працівникам, які мають у цьому закладі освіти навчальне навантаження (за тарифікацією) відповідно до пункту 91 Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 № 102 (далі – Інструкція № 102).

Оскільки розмір доплати визначається пропорційно до обсягу навчального навантаження, нагадаємо про обсяги навчального навантаження на ставку для педагогічних працівників, що визначені у пункті 64 Інструкції № 102 та статті 24 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

для вчителів (у т. ч. вчителів-логопедів, вчителів-дефектологів), викладачів, керівників гуртків – 18 годин на тиждень;

для практичних психологів спеціального закладу загальної середньої освіти – 18 годин на тиждень;

для вихователів спеціального закладу загальної середньої освіти, асистентів вчителя – 25 годин на тиждень;

для вихователів закладу загальної середньої освіти – 30 годин на тиждень.

Норми на ставку для асистентів вихователя у закладах загальної середньої освіти законодавством не визначені, то рекомендуємо (до врегулювання цього питання) застосовувати норму, встановлену для асистентів вихователя у закладах дошкільної освіти – 35 годин на тиждень.

Для інших категорій педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти посадові оклади (ставки заробітної плати) виплачуються за обсяг педагогічної роботи 40 годин на тиждень.

Для педагогічних працівників дошкільних, позашкільних підрозділів закладів загальної середньої освіти застосовуються норми на ставку, встановлені для таких педагогічних працівників у закладах дошкільної, позашкільної освіти.

Враховуючи умови постанови Кабінету Міністрів України від 08.11.2024 № 1286 (із змінами) наведемо декілька прикладів розрахунку розміру доплати у січні-серпні 2025 р. (за повністю відпрацьований місяць):

1. Вчитель (основне місце роботи, основна посада), який має навчальне навантаження за тарифікацією 18 годин на тиждень, – розмір доплати 1300 грн;

вчитель (основне місце роботи, основна посада), який має навчальне навантаження за тарифікацією 25 годин на тиждень, – розмір доплати 1805,56 грн ($1300/18*25$);

вчитель (основне місце роботи, основна посада), який має навчальне навантаження за тарифікацією 14 годин на тиждень (*менше ставки*), – розмір доплати 1300 грн незалежно від навантаження;

вчитель (основне місце роботи, основна посада), який має навчальне навантаження за тарифікацією 20 годин на тиждень, та працює за сумісництвом вихователем на групі подовженого дня на 0,5 ставки – розмір доплати 1444,44 грн ($1300/18*20$) як вчителю та 650 грн ($1300*0,5$) як вихователю;

вчитель (основне місце роботи, основна посада), який має навчальне навантаження за тарифікацією 16 годин на тиждень (*менше ставки*), та працює за сумісництвом вихователем на групі подовженого дня на ставку – розмір доплати 1300 грн як вчителю незалежно від навантаження та 1300 грн як вихователю;

вчитель, який має навчальне навантаження за тарифікацією в декількох закладах загальної середньої освіти 16, 4 і 5 годин на тиждень відповідно (в усіх закладах *менше ставки*) – розмір доплати 1300 грн в одному закладі, де основне місце роботи і навантаження (наприклад) 16 годин, незалежно від навантаження; в інших закладах – залежно від навантаження 288,89 грн ($1300/18*4$) та 361,11 грн ($1300/18*5$);

вчитель опорної школи, який має навчальне навантаження за тарифікацією в опорному закладі та його філіях 16, 4 і 5 годин на тиждень відповідно (оскільки відповідно до Положення про опорний заклад освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19.06.2019 № 532, та Типових штатних нормативів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 06.12.2010 № 1205, опорний заклад освіти та його філії мають один штатний розпис і єдиний тарифікаційний список, які затверджуються в установленому порядку директором опорного закладу, то навчальне навантаження в опорному закладі та його філіях необхідно скласти) – розмір доплати 1805,56 грн залежно від загального навчального навантаження в опорному закладі та його філіях ($1300/18*25$). Аналогічну норму застосовуємо, якщо вчитель в одному закладі загальної середньої освіти має навчальне навантаження з декількох навчальних предметів (інтегрованих курсів).

2. Асистент вчителя (основне місце роботи, основна посада) повна ставка (навантаження 25 годин на тиждень) – розмір доплати 1300 грн;

асистент вчителя (основне місце роботи, основна посада) неповна ставка (навантаження 20 годин на тиждень) – розмір доплати 1300 грн незалежно від навантаження;

асистент вчителя (основне місце роботи, основна посада) повна ставка (навантаження 25 годин на тиждень) та працює за сумісництвом вихователем на групі подовженого дня на 0,5 ставки – розмір доплати 1300 грн як асистенту вчителя та 650 грн ($1300*0,5$) як вихователю.

3. Практичний психолог (основне місце роботи, основна посада) на 0,25 ставки (*менше ставки*), який за пунктом 91 Інструкції № 102 має навантаження за тарифікацією як вчитель 18 годин на тиждень, – розмір доплати 1300 грн незалежно від обсягу педагогічної роботи як практичному психологу та 1300 грн як вчителю;

практичний психолог (основне місце роботи, основна посада) на ставку, який за пунктом 91 Інструкції № 102 має навантаження за тарифікацією як вчитель 12 годин на тиждень, – розмір доплати 1300 грн як практичному психологу та 866,67 грн ($1300/18*12$) як вчителю;

практичний психолог (основне місце роботи, основна посада) на 0,5 ставки (*менше ставки*) і соціальний педагог за сумісництвом на 0,5 ставки, який за пунктом 91 Інструкції № 102 має навантаження за тарифікацією як

вчитель 8 годин на тиждень, – розмір доплати 1300 грн незалежно від обсягу педагогічної роботи як практичному психологу, 650 грн ($1300 \cdot 0,5$) як соціальному педагогу та 577,78 грн ($1300/18 \cdot 8$) як вчителю.

4. Заступник директора (основне місце роботи, основна посада) на 0,5 ставки (*менше ставки*), який за пунктом 91 Інструкції № 102 має навантаження за тарифікацією як вчитель 18 годин на тиждень, – розмір доплати 1300 грн незалежно від обсягу педагогічної роботи як заступнику директора та 1300 грн як вчителю;

заступник директора (основне місце роботи, основна посада) на ставку, який за пунктом 91 Інструкції № 102 має навантаження за тарифікацією як вчитель 6 годин на тиждень, – розмір доплати 1300 грн як заступнику директора та 433,33 грн ($1300/18 \cdot 6$) як вчителю;

заступник директора (основне місце роботи, основна посада) на 0,5 ставки (*менше ставки*) та соціальний педагог за сумісництвом на 0,5 ставки – розмір доплати 1300 грн незалежно від обсягу педагогічної роботи як заступнику директора, 650 грн ($1300 \cdot 0,5$) як соціальному педагогу.

5. Директор закладу загальної середньої освіти (основне місце роботи, основна посада) на ставку – розмір доплати 1300 грн;

директор закладу загальної середньої освіти (основне місце роботи, основна посада) на ставку, який за пунктом 91 Інструкції № 102 має навантаження за тарифікацією як вчитель 9 годин на тиждень, – розмір доплати 1300 грн як директору та 650 грн ($1300/18 \cdot 9$) як вчителю.

Водночас зауважуємо, що **для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів** при здійсненні педагогічної (викладацької) діяльності керівниками закладів освіти у межах годин, визначених у пункті 91 Інструкції № 102, а також за сумісництвом у цьому ж закладі, слід керуватися статтею 28 Закону України «Про запобігання корупції» та вживати передбачених цим Законом заходів для його врегулювання. Заходи запобігання та врегулювання конфлікту інтересів визначено статтями 28-36 цього Закону, зокрема здійснення органом управління вищого рівня повноважень під зовнішнім контролем.

Задля уникнення конфлікту інтересів при затвердженні розподілу педагогічного навантаження у закладі освіти, встановленні у тарифікаційному списку розмірів доплат і надбавок, визначених нормативними актами в граничних розмірах (зокрема надбавка за престижність педагогічної праці), що встановлюються керівнику закладу, який має навчальне навантаження як вчитель (керівник гуртка), ці розміри потребують узгодження з органом управління вищого рівня. Розмір доплати за роботу в несприятливих умовах праці, що встановлюється керівнику закладу, який має навчальне навантаження як вчитель (керівник гуртка), не потребує узгодження з органом управління вищого рівня, оскільки цей розмір визначається пропорційно до навчального навантаження, встановленого за тарифікацією як вчителю (керівнику гуртка).

6. Працівники закладу загальної середньої освіти (основна посада не відноситься до переліку посад педагогічних працівників), які за пунктом 91 Інструкції № 102 мають навантаження за тарифікацією як вчителі або керівники гуртків, – розмір доплати встановлюється як вчителю або керівнику гуртка пропорційно до навчального навантаження, встановленого за тарифікацією.

7. Працівники інших закладів, установ освіти, підприємств та організацій, які залучені до викладацької (педагогічної) діяльності в заклади загальної середньої освіти на посади педагогічних працівників на умовах роботи за сумісництвом, – розмір доплати встановлюється пропорційно до навчального навантаження, встановленого за тарифікацією, та/або обсягу педагогічної роботи, що виконується педагогічним працівником у закладі загальної середньої освіти.

Зазначена доплата, як й інші доплати і надбавки, є частиною заробітної плати педагогічного працівника, отже якщо педагогічний працівник відпрацював неповний місяць (у зв'язку з хворобою, відпусткою), то розмір заробітної плати зменшується пропорційно відпрацьованому часу, відповідно і розмір доплати теж зменшується.

Оскільки зазначена доплата є частиною заробітної плати педагогічного працівника, то її розмір враховується при обчисленні середньої заробітної плати, зокрема для оплати часу відпусток, відповідно до Порядку обчислення середньої заробітної плати, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.1995 № 100 (зі змінами).

Зазначена доплата не нараховується педагогічним працівникам у періоди, коли вони фактично не працюють і їм не виплачується заробітна плата (періоди щорічних відпусток педагогічних працівників, простою, відпусток для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного (шестирічного) віку, відпусток без збереження заробітної плати, призупинення трудового договору тощо).

Звертаємо увагу, що постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1515 змінено назву доплати «за особливі умови роботи» на «**за роботу в несприятливих умовах праці**», таким чином врегульовано питання неврахування цієї доплати при обчисленні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру.

Відповідно до статті 3¹ Закону України «Про оплату праці» розмір заробітної плати працівника за повністю виконану місячну (годинну) норму праці не може бути нижчим за розмір мінімальної заробітної плати.

При обчисленні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру *не враховуються доплати за роботу в несприятливих умовах праці* та підвищеного ризику для здоров'я, за роботу в нічний та надурочний час, роз'їзний характер робіт, премії до святкових і ювілейних дат.

Якщо нарахована заробітна плата працівника, який виконав місячну норму праці, є нижчою за законодавчо встановлений розмір мінімальної заробітної плати, роботодавець проводить доплату до рівня мінімальної заробітної плати, яка виплачується щомісячно одночасно з виплатою заробітної плати.

У разі укладення трудового договору про роботу на умовах неповного робочого часу, а також при невиконанні працівником у повному обсязі місячної (годинної) норми праці мінімальна заробітна плата виплачується пропорційно до виконаної норми праці.

Отже, доплата за роботу в несприятливих умовах праці, що встановлюється педагогічним працівникам, не враховується при обчисленні розміру заробітної плати працівника для забезпечення її мінімального розміру, а нараховується понад мінімальну заробітну плату.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1515 доповнено постанову Кабінету Міністрів України від 08.11.2024 № 1286 новим пунктом щодо надання права органам місцевого самоврядування встановлювати аналогічну доплату педагогічним працівникам інших закладів та установ освіти, які утримуються з відповідного місцевого бюджету.

На виплату зазначеної доплати педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти комунальної форми власності Законом України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» передбачені видатки бюджетної програми 2211370 «*Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти*» (далі – субвенція) в обсязі 11 997,1 млн гривень.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 № 1515 «Деякі питання використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення доплат педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти» *затверджені Порядок та умови* надання цієї субвенції *та розподіл* частини субвенції на січень – червень 2025 р. в обсязі 4 621 828,3 тис. грн між обласними бюджетами та бюджетами місцевого самоврядування.

Кошти субвенції розподілено між обласними бюджетами та бюджетами місцевого самоврядування, враховуючи розмір доплати та умови її встановлення, визначені у постанові Кабінету Міністрів України від 08.11.2024 № 1286 (із змінами), та відповідно до оперативної інформації органів управління у сфері освіти обласних, Київської міської державних адміністрацій станом на 25 листопада 2024 р. щодо:

кількості ставок педагогічних працівників, які за основним місцем роботи у закладі загальної середньої освіти за основною посадою мають навчальне навантаження одну чи більше ставки або виконують обсяг педагогічної роботи на ставку (383 313,5 ставок);

кількості педагогічних працівників, які за основним місцем роботи у закладі загальної середньої освіти за основною посадою мають навчальне навантаження менше ставки або виконують обсяг педагогічної роботи менше ставки (67 028 осіб);

кількості ставок педагогічних працівників, які, крім роботи за основною посадою, додатково мають у цьому закладі загальної середньої освіти навчальне навантаження (за тарифікацією) та/або працюють за сумісництвом (35 348,6 ставок).

За результатами аналізу ефективності використання коштів субвенції в першому півріччі 2025 року та враховуючи кількість педагогічних працівників (ставок) у закладах загальної середньої освіти на початок 2025/2026 навчального року окремим рішенням Уряду буде розподілено нерозподілений обсяг субвенції.

Зауважуємо, що кошти цієї субвенції спрямовуються лише на виплату (з нарахуваннями) доплати за роботу в несприятливих умовах праці педагогічним працівникам закладів загальної середньої освіти, що встановлена постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2024 № 1286.

Звертаємо увагу, що відповідно до пункту 10 Порядку та умов надання субвенції обласні та Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) подають **щомісяця до 10 числа** МОН звіт про використання коштів субвенції в розрізі територіальних громад за формою, наведеною у додатку до цих Порядку та умов, в електронному вигляді у форматі Excel на адресу: olena.makaruk@mon.gov.ua та через систему електронної взаємодії (форма у форматі Excel додається).

У колонці 4 таблиці вказуємо **кількість ставок** педагогічних працівників, які *за основним місцем роботи* у закладі загальної середньої освіти *за основною посадою* мають навчальне навантаження *одну чи більше ставки* або виконують обсяг педагогічної роботи на ставку. До прикладу, вчитель має навчальне навантаження (загальне, якщо викладає декілька навчальних предметів) 18 годин – 1 ставка, 20 годин – 1,11 ставки, 25 годин – 1,39 ставки; директор, заступник директора, практичний психолог та інші, які працюють на повну ставку – по 1 ставці. У цій колонці *не вказуємо* додаткове навчальне навантаження, що виконується цими педагогічними працівниками у цьому закладі понад обсяг роботи за основною посадою відповідно до пункту 91 Інструкції № 102 або роботу за іншою педагогічною посадою за сумісництвом (ці дані будуть у колонці 6 таблиці).

У колонці 5 таблиці вказуємо **кількість педагогічних працівників** (осіб, *ціле число*), які *за основним місцем роботи* у закладі загальної середньої освіти *за основною посадою* мають навчальне навантаження *менше ставки* або виконують обсяг педагогічної роботи менше ставки. До прикладу, це вчителі, керівники гуртків, які мають навантаження за тарифікацією менше 18 годин, заступники директора, практичні психологи та інші, які працюють на неповну ставку (0,25 ставки, 0,5 ставки, 0,75 ставки) – рахуємо кожну особу.

У колонці 6 таблиці вказуємо **кількість ставок** педагогічних працівників, що становлять додаткове навчальне навантаження (за тарифікацією), що виконується працівниками у цьому закладі загальної середньої освіти понад обсяг роботи за основною посадою відповідно до пункту 91 Інструкції № 102 та/або робота за педагогічною посадою за сумісництвом.

Додаток: форма звіту про використання коштів субвенції в розрізі територіальних громад у форматі Excel.

Заступник Міністра з питань
цифрового розвитку, цифрових
трансформацій і цифровізації

Дмитро ЗАВГОРОДНІЙ